

A legnagyobb magyar szellemében.

Szeptemberben ünnepli az ország a reformkorszak elindítójának Széchenyi István grófnak, a legnagyobb magyarnak emlékét abból az alkalomból, hogy most érkezünk születése másfél évszázados fordulójához. A magyar élet minden vonalán sokat köszönhetünk Széchenyi hatásának, kulturális és gazdasági téren egyaránt. Alkotó géniusza jelentős mértékben érvényesült a hitelélet, mezőgazdaság és az egész közgazdasági élet fejlődése szempontjából. Első nagy művével, a Hitellel rázta fel tepedéséből a magyar életet, a kifogásokra a Világ című művében válaszolt és vitte tovább reform-eszméinek fonalát. Harmadik nagy műve a Stádium, a cenzura jóvoltából először csak külföldön jelenhetett meg, itthon jóval később látott napvilágot. Ezek az eszmék megtörték és előbb, vagy utóbb megtermékenyítették a magyar utat. A folyók szabályozása termelésünkre rendkívül nagy hatással volt.

Hirdette az egyesülésben, a szövetkezésben rejlő erőt. Nemcsak ismert nagy műveiben, hanem kisebb dolgozataiban, előterjesztéseiben is egyre-másra hangot adott e felfogásának. Egyik kevésbé ismert munkájában, a Nemzeti Színház ügyében készített előterjesztésében is egyre felbukkan az egyesülést sürgető követelése. Itt is ilyeneket ír: „Egyesülnünk kell mindenre, ami a hazát felemeli... Az egyesülés lelke a személyi s vagyoni bátorság s míg ez tökéletes rendben nincs, vagy hiányos, addig csak alap nélkül állhat egyesület fenn... Önerőnk kifejtésének fontosságát hirdeti, mennyire igaz ma is ez a kijelentése: „Nagya vihetjük, csak magunkban keressük az erőt s mindenben fogunk diadalmaskodni.”

Az ország ügyeit előmozdító nagy terveiből életében is sokat megvalósított. Termékenyítő eszméi évszázadokon át hatottak a nemzetre és elgondolásaiból sokat az utókor valósított meg. Eszméi ma is elevenen hatnak és a mostani reformoknál is sok tekintetben irányítóul szolgálnak. Egyebek közt az Alföld öntözésére vonatkozó elgondolásai részben most kerültek, részben a közeljövőben kerülnek a megvalósítás útjára.

Széchenyi születésének másfél százados fordulóját Európa nagy szabadságharca közepette üli meg a nemzet, ugyanakkor, mikor hőshonvédeink, a civilizáció világgellenességének, az orosz bolsevizmusnak leküzdésére, messze Oroszország belsejében harcolnak a német és a szövetséges hadak oldalán. A Széchenyi ünnepségek sorozata Balatonfüreden kezdődött, ahol a Falu Szövetség Széchenyi István szövetkezeti és gazdanapja, kiállítás és a sport-hét megnyi-

tása keretében avatták fel Széchenyi balatonfüredi szobrát. Annak emlékére, hogy az első balatoni gőzhajót szintén munkásságának eredményeképpen közel, 100 évvel ezelőtt innen indította el a legnagyobb magyar, aki a balatoni gőzhajózás megteremtésén kívül is sokat tett a Balatonért.

A füredi kiállítás is bizonyítéka annak, hogy a Széchenyi által hirdetett társulás, szövetkezés útján milyen szép eredmények érhetők

el. A mezőgazdaságot fejlesztő törvényjavaslat keretében éppen ezért a kormány további eszközökkel is elősegíti a szövetkezést. Egyébként a kormány részéről is Széchenyi szellemében folytatandó további munkára hangzott el ígéret az ünnepségen. Bánffy földművelésügyi miniszter Széchenyi szavaival monddta: ... nem az elégti ki lelket, hogy én vetem el a jó magot, hanem, hogy el legyen vetve és zöldüljön, virágozzék is. Ilyen mag az, amit a mezőgazdaság fejlesztését célzó milliárdos programmal akarnak megvalósítani. Széchenyi kívánságának tesznek eleget

akkor, amikor, a gazdák tudásának fejlesztésére minden járásban létesítenek téli gazdasági iskolát. Az a gazdát, aki a rosz földet termővé teszi, aki egészen kiváló állatot tenyészt, vagy az eddiginél hasznosabb növényt termel, kedvezményben részesíti. Megemlítette a miniszter, hogy most volt 95. évének, hogy Széchenyi Tiszadobon az első átvágás megindításával szabású viszályozási munkát indított meg. Műve több millió holddal gyarapította mezőgazdasági területünket. Méltatta érdemeit. Mindben Széchenyi utmutatása szerint haladunk.

JOB B MODORT minden vonalon!

Papok a bibiából s ujságírók a politikusok írásaiból ragadnak ki egy-egy szót alkalmi beszédekhez vagy írásokhoz. Ha az elkeseredett ember valami igazságot akar a mások fejéhez vágni, erre jó mindig egy idézet. Papok pártorleveleket, miniszterek rendeleteket írnak. Két különböző irodalmi műfaj. Meg kellene írni mindkettőnek külön esztétikáját. Mostanában gyakran összeolvadnak egy közös baj ellen. Az elvadulás ellen, a szeretet és jó modor mellett. A rendelet nagy része parancsol, vagy eltilt, vagy büntet. Ezekre hivatalból folyton emlékeztetnek. A jólelkű rendeleteket, melyek segíteni akarnak, hamar elfelejtik.

Kultuszminiszterünknek hat év előtt volt már ilyen jóindulatu rendeleete, mely a jó modorra való nevelést akarta erkölcsileg kötelezővé tenni az ifjúságra ezen keresztül a felnőttekre is. Ezt már elfelejtették. De most különösen időszerű s újra emlékeztetbe kell hozni, már csak két szava miatt is, melyek nemcsak egy

ország fájdalmát, hanem a világhatalmas ország eredeti okát is kifejezik: *féktelen önzés* jelenkezik — mondja — a mindennapi élet vonatkozásaiban. Mindenki csak a maga érdekét, kényelmét keresi. Világokat forgat fel az önzés. Durva és neveletlen gyakorta a fiatalság viselkedése nyilvános helyeken is, mert ezt a felnőttektől tanulta. Az idők iránti tiszteletlenséget is, mint a féktelen egoizmus fatyuhajtasát ki kell gyomlálni az ifjúság lelkéből a tanároknak s ebbe a nemzetjavító és modornevelő munkába be kell venni a szülőket is, mert gyakran azok is rászorultak a javításra. A közhivatalokban is eléggé elfajult modortalanság kiküszöbölésére pedig — ha jól emlékszünk — a belügyminiszter adott ki nemrég szigorú rendeletet, melynek szintén alig van látható eredménye azóta is.

A jó modort kötelezővé és divatossá kell tenni, hogy türethetőbb tegyük az életet, mely a maga anyagi bajaival s hivatalos ridegségével ugyanis megfagyaszti az

emberek lelkét. Ugyan mit lehet egy befagyott lelkű nemzettel jól teremteni, mely semmiért és senkiért sem tud fölmelegedni? Ezt a két hasznos rendeletet eldugták az akták közé, pedig iskolát kellene nekik teremteni a társadalmi élet minden részében s főként a közélet berkeiben. Ki kellene ragasztani minden közgyűlési teremben és kidoboltatni minden faluban. A dolog lényege tulajdonképpen az, hogy a „féktelen önzés” gyűlölködést terem az emberek között s ez bántja az érzékeny lelkeket.

De a jó modor legalább enyhíti és leplezi az emberek közötti ellentétet. A gyűlölködést anyagi okok idézik elő ezeken nehéz segíteni. De a nevelés, az udvariasság, a jómodor tompítja a surlódásokat élességgé és türethetővé teszi az életet. Azért kellene rendszeres munkát és mozgalmat indítani egyszerre két helyen, a hivatalos érintkezésben és a magánéletben a jó modor érdekében. Hivatalokban és üzemekben a rideg, sértő, durva vagy lenéző modor növeli az élet bajait. A magánéletben, a családban pedig a szeretetlenség, a közöny, a hidegség bánt. Európa minden országában ma sorozatos értekezleteket tartanak a családi élet melegebbé tételére. Uglátszik, más országokban még ridegebb ma az otthon s meg lehet áll-

„A MUNKA” TÁRCÁJA

Olivér ember lesz.

Írta: Kisigmándi Géza.

— Most pedig üdvözöllek mindnyájukat — kezdte Olivér, aki az ünnepélyesség kedvéért még fel is állt a nagy ebédasztal mellett. — A nehezen tulajdottunk. Az ősi birtok már nem szerepel az ősi tulajdonosok és a kései örökös névén. Így van ez rendjén. A természet ellen nem lehet büntetlenül kaplózni.

Megállt. Végigtörölte a homlokát, amellyel mintha eltüntetné volna a rászakadt rengeteg gondot és kisimitotta a barátákat is, most utána egészen változott hangon és vidáman folytatta:

— Csak azért kértem köztetek szót, hogy felhívjam valamire a figyelmeteket. A régi Olivér, a bohém, bolondos fickó, aki egy-egy ötletért sulyos bankókat, vagy száz holdakat dobott oda az „ebeknek” eltűnt. Elfújta a szél, mint ősszel a lehullott élettelen falevelet, amelynek már nem veszik hasznát, csak a zizegő avart vastagítja halotti sárgaságával.

— Költő lesz ez a fiú, akárki meglesse — sugta Miklós bácsi Etelka néni-nek, aki süket volt, így azután az egész rokonság meghallotta. — Ezzel talán több szerencséje lesz, mint volt a temérdek földdel.

— Költő nem vagyok és nem is leszek — villant kedvesen Olivér szeme — hanem rendes életet kezdék olyan értelemben, ahogyan ti nyárpolgárok valljátok. Az ősi jusból megmaradt ez a

kastély és körülötte majdnem százholdas park. Erre a maradékra ügyeltem. Ebbe kapaszkodom bele. Itt verek gyökeret és innen indul el az az életpálya, melyen csak felfelé ível minden. Két év múlva meghivlak benneteket, mert be akarom bizonyítani, hogy álom a szavamat.

— Bolond ez az Oli, csak nem kering. — sugta Miklós bácsi Etelka néni-nek, mire a megtört bárány együtt mosolygott a többivel.

Az árverésnek már a hangulata sem bujkált a régi kastély hatalmas termeiben. Az inasok és szobalányok derűsen kínálgatták a majdnem huszfőnyi vendégsereget és amikor az elfogyasztott bor hatására nagyobb lett a vidámság és megnyiták a titokzatosan bezárult ajkakat, ki-ki tudott valami olyan kacagtatót mondani, amin még jobban lehetett mosolyogni és még többet inni.

Olivér diadalmas arccal hallgatta, miképpen forgatták ki és vonták be a mese szálaival azokat a tetteit, amelyek alapján nem voltak egyebek bolondos ötletnél, vagy meggondolatlanságnál. Őriási hatást keltett a csendes délutánba lorduló beszélgetés egy váratlanul elcsendesedett másodperce, amelyet élénk kecskemelegítés tört darabokra.

Mindenki felugrott a kényelmes bőrszékek mélyéből és rohant az ablakhoz. Az uton poroszkáltak azok a daliás fehér állatok, melyek piros szerszámmal és ezüst csengővel a nyakukon szoktak száguldozni egyik faluból a másikba, mögöttük pedig a sötétkékre lakkozott hintó bakján ült Olivér urfi. Na de még ennél is mulatságosabb képből gyönyörködhetek azok, akik a hatalmas üveges battár elé fogott négy lomha fekete bi-

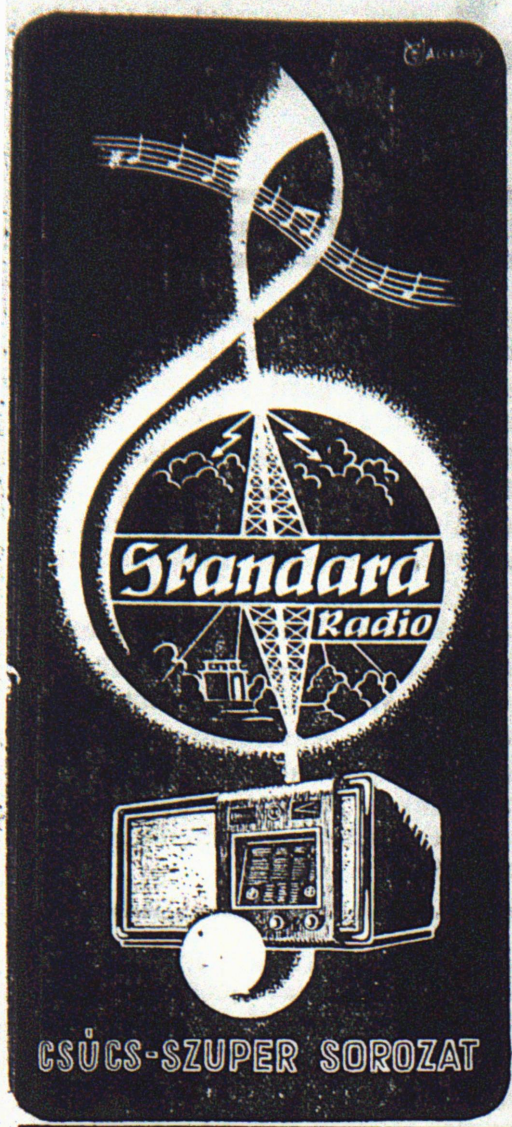
valy cammogását csodálhatták télviz idején. A kecskék, szamarak idegen országból származtak ide és a bivalyokkal együtt annyiba kerültek, hogy egy nyolc tagú család kényelmesen eléldéghetett volna belőle.

Akkortájt még ritkaság volt a szántó, vagy aratógép. A motoros felszerelések kezdetlegessége miatt nem egyszer hekre megakadt a gazdasági életben szinte órára elvégzendő munka, mert nem volt az uradalomban ló és ökör. Ha nagyobb baj lett ebből a „korszerűségről” akkor szégyenszemre a fejősteheneket kellett befogni a pajták sarkaiból előkotorászott pókhálós jármókba és nyikorgókerekű szekerekbe.

Bolond Olivérnek hívták legkedvesebb cselédei is, de nem egyszer nevelve mondta, hogy nem neheztel a kemény jelző miatt, mert nem lehet igazi bolond az, aki maga is tudja, hogy bolond.

Majd akkor estek hanyatt, ha meglájták, hogy mit csináltak, — bucsuzott el titokzatosan, amikor a nap már kezdett lecsuszni az égről és nagyon elnehezdedtek a szempillák az italtól. Az aszonszágok is annyit pletykáltak Olivér tisztavirágéletű szereimeiről, hogy kifulladás, pihegve ültek be a kényelmes vonatba.

A szétoszlott rokonság érdeklődése azonban nem lohadt le. Alig mult el hét, tudakolódzó levél nélkül. Olivér udvariasan felelt. Minden megy azon az uton, ahogyan kiszámítottam — írta ugyanazt a mondatot, de többet nem árult el terveiből, pedig közben valóban bámulatba ejtette az egész környéket, mert az őri kastélyt berendezte fizető vendégek ellátására. De nem ebben volt ötletének

pitani, hogy a férfiak bántó modora az anyagi gondokon kívül a fő oka a családi élet szerencsétlenségeinek.

Nehéz megállapítani, hogy az a ridegség, mely már évtizedek óta előnti a közéletet is, tulajdonképpen honnan jött: hazulról, az otthonból, vagy kívülről ment a magánéletbe? A jó érzésű lányok s a jól nevelt asszonyok vannak arra teremtve, hogy a gyűlölet Szaharájában egy kis oázist teremtsenek, ahol megpihenhetnek a fáradt, dolgozó férfiak. Persze nem szabad beszélni arról, hogy újabban nagyon sok társaságban és családban a nők vezetnek a féktelen önzésben és gyűlölködésben. Ezek a jótékonyaságot is csak a maguk javára ismerik. Ne csodálkozzunk aztán, ha igen előkelő köröket találunk, ahol első személy az „Én”, azután jönnek a ruhák, bundák, kalapok, kesztyűk, cipők, aztán az automobil, estleg egy sarokház, csak ezek után jönnek az úgynevezett jellem, szellem, kellem; és ahol semmi érdeklődés sincs, ahol nincs kincs.

A korcsmák falára belül ki szokták szögezni az italmérési engedélyt. Az iskolák falára szögezzük ki most, a tanév elején a kultuszminiszter rég elfelejtett rendeletét: „Kötelező a jó modor!”, de a hivatalokban sem ártanának ilyen szövegű táblák s legfőképpen a közhivatalokban a belügyminiszternek eddig eredménytelen readeletével. (—any.)

rendkívülisége, hanem abban, hogyan válogatta ki embereit? Csak olyan csendes bolondot fogadott be jöpenézért, akivel azután gondatlanul élhetne le vidám életét. Mestere volt a szórakoztatásnak. Vacsora alatt például azt sugta a szomszédjának, hogy holnap le kell hernyózni a gyümölcsfákat. „Azt csak mi tudjuk kerten, senki más.” Reggel a beugratott áldozat felmászott a létrára és vakulásig dolgozott. Azt sem vette észre, hogy a kedves Olivér 10 perc múlva már eltűnt és nem látta ebédig, mert közben a másíknak azt beszélt be, hogy át kell festeni a veranda lepattogzó zöld oszlopait, a harmadiknak az ezerkoronás pályázatra keresztretjvényt fejtett a házigazda nevében, a negyedik a park virágágyait ápolta, (a növénytan középiskolai tanára volt tisztább pillanataiban) az ötödik (bizonyára megbicsaklott életű és eszű mérnök) a kavicsos utat gereblyézte kicsinyes szakértelemmel. Tehát mindenki dolgozott és fizetett, Olivér pedig élte világát.

Amit mondtam, megcsináltam — lökte ki a mellét Olivér ur két év múlva, amikor a rokonok megint összegyűlekeztek az ujjáalakult és biztos jólétet árasztó előkelő kastélyban. — Mindenki bolondnak tartott, hát az emberek bolondságát használtam fel a magam javára. Ha így folytatom, rövidesen megkezdem az ősi bírtok visszavásárlását.

A rozsnnyói üdülő.

A Rimamurányi Vasmű R. T.-nak sok szép és szociális alkotásához méltó a vállalat legújabb cselekedete, amellyel megvásárolta Rozsnó városának gyönyörű vasasgyógyfürdőjét, hogy ott télen nyáron tisztviselőinek és munkásainak üdülést biztosítson.

Városunkból az acélgárnak több alkalmazottja üdült ott teljesen díjtalanul s mindannyian az elragadtatás és a hála hangján emlékeznek meg a vállalat nagylelkűségéről, a szerető és gondos bánásmódról, melyben az üdülők részesülnek.

Alább teljes egészében közöljük a levelet, amit lapunk szerkesztőségéhez intézett egy helybeli munkásember, aki most tért haza onnan.

Mi, a salgótarjáni acélgár munkásai sohasem fogjuk elfelejteni azt a 10 napos pihenést, amit a vállalat rozsnói üdülőjében töltöttünk.

Nem lehet azt szavakban kifejezni, hogy mit éreztünk, amikor megláttuk a pazar kényelemmel berendezett termeiket, szobákat, ahol mi néhány napig gondtalanul élhetünk.

Hogy nem leszünk magunkra hagyatva, azt mi nagyon jól tudtuk, mert a vezetőnk, Lizsnyánszky Antal acélgári tisztviselő volt, akit úgy ismerünk, hogy bent a gyárban és a gyáron kívül is mindenkor és minden körülmények között meg tudja érteni azt a hatalmas érzést, hogy mi a szeretet.

Es itt különösen jól esett nekünk az az önzetlen, szociális érzés, amiben bennünket részesített.

A legnagyobb elismerésünket fejezzük ki az üdülő vezetőjének Hormos Gábor és feleségének, akit az üdülő üdvösköjének neveznek.

Hogy miért nevezték így, csak az tudja igazán megérteni, aki személyesen látja az ő nemes munkáját.

Megfizethetetlen egy olyan vezető egyéniség, akinek lelkét az a fenséges tudat hevíti, hogy ha a munkának kiíradt harcosai pihenni mennek oda, azt akarom, hogy mindenki jól érezze magát. És mi nagyon jól éreztük ott magunkat... Ezzel fejezem be hálás és nyilvános köszönetet mondó leveletem, amivel tulajdonképpen kezdenem is kellett volna, hogy éltesse a jó Isten Quirin vezérigazgató urat és a sorsunkat irányító igazgatóság minden tagját.

Erőtéljes sport.

Az ujjáalakuló magyar élet fejlődésében hatalmas, örömdetes eredményt jelent az új honvédelmi törvény alapjára, életrehívott Országos Sportközpont munkabizottsága. Az új magyar sportszervezet céljairól, munkabeszteréséről a minap tájékoztatta a nyilvánosságot vitéz Beldi Alajos vezérőrnagy, a sportközpont vezetője, aki vázolta azokat a nemzeti célokat, amelyek a Kormányzó legfelsőbb rendelkezésének megfelelően a magyar ifjúság és testnevelés ez átfogó legfőbb szervezetének megalkotását szükségessé tették.

A cél: ifjúságunk testi és erkölcsi erőinek legteljesebb kifejlesztése, hogy a magyar ifjak testben lélekben egyaránt edzett és bátor önélekvő és semmi áldozattól vissza nem rettenő katonas és magyar szellemű férfiakká érjenek. A levente-intézmény továbbfejlesztéséről, kiteljesítéséről van itt voltaképpen szó, arról, hogy a magyar ifjúságot társadalmi különbség nélkül a hagyományos magyar katonai erényekben neveljük a haza védelmének magasztos feladataira.

A magyar ifjúságról való legszélesebbkörű gondoskodása a feladata az Országos Sportközpontnak, amely jövőben évről-évre megrendezi a magyar ifjúsági napot. Évente egyszer seregszemlét tartanak az ifjú magyarok fölött, akiknek százezrei tesznek majd tanubizonyoságot testi-lelki készségeikről. Program és szimbólum az országos ifjúsági nap idejének megválasztása. A megújulás, az új élet lehetőségét hozó tavasz virágborulól napjaiban, május elején vonul majd fel a nemzeti ifjúság. Az erőből duzzadó piros élet jegyében a piros május elseje hirdeti majd a magyar ifjúság céljait! Mostantól

kezdve a május elseje igazi, nagy nemzeti ünnepe válik, a nemzet jövőjének büszke és kemény záloga lesz az ifjúság felvonulása, amely hirdetni fogja örök nemzeti ideáljainkat és bizonyítja majd, hogy az új magyar generációk évről-évre erősebben dolgoznak és küzdenek ezeknek a nagy és szent eszméknek minél teljesebb megvalósításáért.

Büszkeséggel és sok-sok jogos reménnyel tekint a nemzeti közvélemény arra az ifjúságra, amelynek nevelését most egy kézbe tette le a kormányzó parancs. Ez az ifjúság telve van komoly munkaszeretettel, ősi, katonai készséggel s harci szelleméről már Kárpátalja visszafoglalásakor kiállították a ragyogó bizonyítványt. Ez volt az első tűzpróba, amelynek értéke még csak nagyobbá válik, ha emlékezünk a trianoni keserves két évtizedre, amikor Magyarországot megfosztották katonai eszközeitől. És ezek az ifjak mégis legények voltak a talpukon, nagyszerű eredményeket értek el — hogyne reménykedne hát a nemzet, ha rájuk tekint és ha azt látja, hogy most minden gátlástól és megszorítástól mentesen történik cél tudatos rendszertest és lelki nevelésük, irányításuk. Az országos ifjúsági vezető és vezérkara tudatában van magasztos feladatai nagyságának és ahhoz mértén dolgozik körültekintéssel, hozzáértéssel, magyar lelkesedéssel. Az új magyar sportszervezet minden ízében minden megnyilvánulási formájában a nemzeti ideálokat szolgálja és bizonyos, hogy már az első országos ifjúsági napon, a jövővé május elsején, sok gyönyörűséggel, örömmel, megnyugvással vehetjük tudomásul és tapsolhatjuk meg a magyar fiúk kollektív és egyéni eredményeit.

Hull a falevél.

Már hűvösebb az éjszaka, rövidebb a nappal és nyugtalanul kering a ház felett a golya. A fecskék olyan népgyűléseket rendeznek a magasabb épületek tetőjén, hogy alig lehet tőlük szót érteni. A nap melegen perzsel ugyan még az égről, de néha-néha hideg szél furakodik bele a fákba, megtépázza a koronájukat és amikor a forró meleg ismét előnti a tájat, a pajkos szél már sárguló leveleket hint szerteszét.

Félve valljuk be, hogy vége felé járunk, lassanként kikopnak alólunk a nyári napok és a megnyult árnyék, a csendesen uszkáló ökörrnyál, a kiürült fecskéfészék, az ismét benépesedett iskolák azt mutatják, hogy beköszöntött a szeptember, megérkezett a vénasszonyok nyara, amely az igazi élet megbicsaklását jelenti. Bár ilyenkor következik a szüret, a kukoricatörés és egyéb olyan gazdasági munka, amely az egész évi verejékezés gyümölcsének betakarítását jelenti, mi mégis szorongva gondolunk azokra a napokra, amikor reggel kitékintve az ablakon fehér leplet látnunk a növényeken és a házakon. A dér már a komoly ősz és a feltartóztatatlanság közeledő tő

hírnöke.

A természet ebben az évben sem bánt velünk bőkezűen. Az áldott magyar föld megadta ugyan a mindennapra valót, amiatt sem kell gyötrődnünk, hogy a jövő termés betakarításáig nem lesz elegendő de a világháborúra való tekintettel takarékoskodnunk kell. Ugy kell beosztanunk mindent, hogy ne érjen mohóságunk esetén meglepetés.

Hull a falevél. sárgul a határ és mi várjuk az élet újjászületését. Az elmúlásból és hervadásban kutatjuk azokat a lehetőségeket, amelyek a most dúló harcok nyomán emberibb életet mutogatnak.

Hull a falevél, lassan beköszönt az ősz, de nem félünk a tél csikorgó hidegétől, mert — hisszük — hogy közelebb jutunk minden nappal a magyar feltámadáshoz, mely meghozza a szociális békét minden dolgozni akaró ember számára.

Vasárnap, 7-én délután 5 órai kezdettel SBTC—KISPEST NB. I. csapatok között bajnoki mérkőzés az SBTC sporttelepén.

Hírek és különféle SZEPTEMBER

...Mint amikor fellapozzuk a családi fényképalbumot és a komor vagy mosolygós, ünnepélyes vagy kedélyes, szakállas vagy csupaszkepű nagybácsik közül ránkt tekint egy kedves nagynénénk szelid és szenvedő arca, úgy látjuk Szeptembert a hónapok arcképgalériájában. A tizenkettő között ő az egyetlen nőtestvér, mindenki dédelgetettje, mindenki elnyomottja, az a bizonyos öregedő nővér, a sok hangos, erős, önző fivér között, akit csak azért kezeztetnek valamennyien, hogy annál jobban kihasználhassák jószágát és gyöngségét. Halványan, törekenyen és szőkén — itt-ott már ezüst szálakkal arany hajában — egyre jár-ke a házban, melyet ő tart rendben, egyensúlyban. Ő gyűjti a polcokra a télire való élelmet, sorba rakja a friss gyümölcsöt és a befőttet, ő végi el a nagytakarítást, elrakja a nyári holmit, előszedi az őszit, a télt és kedélyt, meleget, otthoui megbízhatóságot áraszt el a szobákban.

Halk és fáékony, mint minden öregedő leány, pedig annyira hasonló diadalmas ifjúságú fítestvérehez, Augusztushoz, hogy néha szinte ikreknek látszanak. Csak amikor este lesz, bucsuzik a nyarat idéző napfény és szeptember magára teríti ködszörke fátyolkendőjét, csak ilyenkor látszik, hogy édes, szelid, égszínkék szemek körül már fáradt ráncok gyülekeznek. Ilyenkor összehúzódva és magában elrejtve leül a hideg kályha mellé és az öregesre gondol. Senki sem ismeri gondolatait. Senkisem tudja, sajnálja-e nyarat, mely elmúlt nyomtalan és örömtelen, vagy örül-e hogy nemsokára tél lesz. Senkisem lát lelkébe, mert arca csupa méla mosoly és csak igen ritkán engedti át magát az őszi borongásnak, — halvány szelid derű sugárzik belőle, és csak az, aki igen jól ismeri, sejtethi, mennyi finom mélabu rejtőzik örök mosolya mögött.

De — mint ahogy ez mindig történni szokott — azok ismerik legkevésbé, akik legközelebb állanak hozzá: testvérei. A tizenegy fivér, akikért feláldozza magát, akik kifizetik olcsó kis gyöngédséggel és azt hiszik: ennyi elég. Pedig ha egyszer a lelkébe néznének... —y—n.

Házasság. Dr. Hanuszka Károly és Csillag Mária Magdolna f. évi aug. 28-án Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetetlen drága jó Édesapám, illetve Nagypám halálával ért nagy bánatunkban osztozó, jóleső részvétet halásán köszönjük.

özv. Sörös Ernőné.
Dr. Matekessz Gábor.

Hathónapos esti kereskedelmi szaktanfolyam. A salgótarjáni m. kir. állami kereskedelmi középiskola igazgatósága közli, hogy az általános óráinak megfelelően az 1941—42. tanévben ismét megnyílik az esti kereskedelmi szaktanfolyam és pedig október 1-én. Beiratások e hó 20-ig a kereskedelmi iskola igazgatójánál. Beiratási díj 3— pengő. Mivel a szaktanfolyam önmagát tartja fenn, a tanítási díj 40 jelentkező esetén 60— pengő, vizsgadíj 23— pengő. Hallgatói lehetnek négy polgárit végzett 17. életévüket betöltött nők és férfiak. Az igazgató.

A „vörös opera” történetéből.

A szovjetorosz „kultura” egyik ismeretlen fejezete.

(MN) A szociális téren hátramaradt, de a kultura, különösen pedig a művészet terén mégis sok érdemes alkotással dicsekvő cári Oroszország örökébe lépő szovjetbirodalomnak mindig nagy gondja volt arra, hogy ha új művészi találmányt nem tudott hozni, legalább is a régi lényes kereteket tartsa fenn. A népnevelési népbizottságnak a legfőbb szovjett hatalmasságok részéről hosszú ideig a panaszkok egész áradatát kellett letűrtie mert még mindig nem sikerült a „vörös operát” életrehívnia. Az oly sok büszkeséggel emlegetett bolsovista színház, mely politikai jellegénél fogva állítólag kitűnően megfelelt a kulturális öngyilkosságra ítélte tömegek pszichológiájának, már javában hintette az új tanok magvait, de az opera még mindig hiányzott Lenin birodalmának vívmányai közül.

A népnevelési népbizottság a panaszokat tovább hárította, elsősorban a modern orosz zeneszerzőkre. Az egyik moszkvai egyetemes színházi értekezleten felháborodott szemrehányások hangzottak el, hogy a komponisták a munkásságot a „rég” polgári világ maradványaival mérgezik, ahelyett, hogy az új idők szellemének megfelelő szövegekkel ringatóak a lelkesültség mámorába. A „forradalmi értékű” operák irására képtelen ifjú zeneszerzők tehetetlenségét az értekezlet nem éppen bizelgő kifakadásokkal osztorozta.

Végére is azonban tenni kellett valamit, a régi szellem tovább burjánzását öntudatos szovjetpolgár nem tűrhette. Az értekezlet szerencsés ihlettel vezetve központi bizottságot alakított a szovjet-színházak műsorának ellenőrzésére és irányítására, azzal a megbízással, hogy a hírből szovjetköltséggel, Luocarszkijjal az élén elsősorban az állami operák műsorát vegye alapos „tisztogatás” alá. A

bizottság valóban alapos tisztogatómunkát végzett. Ez a munka abban állott, hogy a régi operák egy részét az új ideológiához alkalmazott szöveggel látta el, másik részét pedig valóban forradalmi elszántsággal mindörökké száműzte a színpadról. A kiirtásra ítélte operák közé tartozott például az „Aida”, „Traviata”, „Lohengrin” is.

Azon, hogy a romantikus „Lohengrin”, mint a megindokolás kifejtette, nem felelt meg a bolsevista mentalitásnak, a szovjetkörökben működő művészi felfogás ismeretében nem lehet csodálkozni. Azt azonban, hogy például az „Aida” vagy „Traviata” mit vétett a szigorú pártfegyelem ellen, maga a szovjet zenekritika sem tudta eddig megmagyarázni.

Az első bolsevista opera.

Hogy a cenzorok előtt milyen ideál lebegett, az csak az első vörös opera megszületésekor derült ki. Az októberi forradalom tízéves évfordulóján a bizottság végre felfedezte azt az operát, melyet oly rég várt. Egy Potocki nevű fiatal zeneszerzőnek „A győzelem” című operáját a bizottság a nagy eseménynek megfelelő ünnepélyességgel jelentette ki az új művészet mintaképének. A pályanyertes „mű” az orosz polgárháború idejében vette tárgyát és az osztályharcot magasztalta. Szövege kasonlóképpen hízelt a cenzorok izlésének. Az egyik munkás például Bucharin politikai programját énekelte lendületes zenei aláfestés kíséretében. Nagy elismerést váltott ki a bizottságban az efféle stílusvirágok is: „Az átkozott kapitalisták gyomrukát pástétommal tömök,

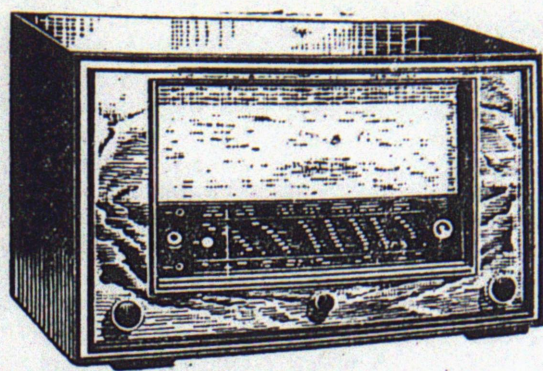
A szegény proletár pedig papírgombó [októl] döglök.”

A bizottságon kívül álló szovjetkritikusoknak azonban ez már sok volt. A bizottság pályanyertes remekművét a kritika „proletár értéke” ellenére megsemmisítően ledorongolta és néhány előadás után sikerült is a színpadról száműznie.

Az első vörös opera csufos bukása néhány évre elvette a kísérletezők kedvét. Végre ismét akadt pályázó a szovjetopera uttörőjének dicsőségére. A közönség feszült érdeklődéssel a „Vörös lányszák” című opera bemutatóját, melyről az a hír járta, hogy szerzője Kucsenko megalkotta benne azt a remekművet, melynek mint az első valóban művészi vörös operának sikerül majd magát színen tartania. De ez „a kínai forradalom idejéből vett zenedráma” sem váltotta be a hozzá fűzött reményeket. Mint az egyik

az egész hangskála
főkéletes

SIEMENS
RÁDIÓ

442 V.

9 ÚJ TIPUS Magyar gyártmány

nagy moszkvai lap kritikusa megállapította, szövege néhány helyen nem mutatott a bolsevista eszmék nemességének megfelelő méltóságot. Néhány szemelvény meggyőzhet, hogy ez a szöveg valóban inkább élclapba kinalkozott.

„Nem vagyunk mi gyerekek,
Nem is szovjet tehenek,
Nem kell nekünk szerelem,
Csupán kereskedelem...”

— énekl egy történetesen éppen angol kapitalista. A lelkes kínai kommunista leány hiába próbálja jobb belátásra bírni, szerelmese is hiába énekl:

„Eszben s szélben harcolok,
Lenin áldása velem,
Nem engedek és nem tágitok,
Küzdök a kapitalista korlátok ellen,

— a szivtelen kapitalista konokul kitar a profit mellett. Mit tehetne ezután az ifjú propagandista-pár más: a munkás forradalmat szervez, a kínai leány pedig leszurja a kapitalista angolt, akinek egy áruló felfedte a forradalom tervét. Igaz ugyan, hogy a negyedik felvonásban a színpadon lefolyó csatában a „kapitalista cápák” a zenekar pokoli lárájára kisére-

tében mégis leverik a forradalmat, a bolsevista érzékenységet azonban nem éri sérelem: az „opera” nagyszabású kórus-sal végződik, melyben a kar megjósolja a világforradalom közeli kitörését — és Anglia bukását.

A szöveg és a mese néhány kifogásolt részlet kivételével megfelelt volna a szovjetkritikusok izlésének, a zenét azonban nem lehetett menteni. A vörös opera megteremtésének ez a kísérlete is bukással végződött. Hol marad hát az igazi vörös opera? — vetette fel az újabb csalódás után egy vezető bolsevista zenekritikus. A felelet egyszerű: Olyan országban, mely tervszerű irtóhadjáratot folytat minden kultura ellen, az operának sem lehet jövője. (n. f. l.)

Esküvő. Aug. 30-án este 1/27 órakor tartotta esküvőjét a fereces templomban Rozgonyi Cecília urleány és Sándor Dezső műszaki tisztviselő. Az esketést P. Róz Marián végezte, aki az új házaspárhoz szép beszédet intézett. Az esküvői szertartás után a nagyszámban megjelentek jókívánságokkal halmozták el az új házaspárt.

Köszönetnyilvánítás.

Megtört szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik forrón szeretett Évikénket utolsó útjára elkísérték, virágokkal elhalmozták, megkönnyezték és mélyszégyen nagy bánatunkat igaz szívből jövő részvétükkel igyekeztek enyhíteni.

JURASKÓ-család.

Három hétre

beköltözött fővárosi otthonomba régen látott kedves városom derűje és hangulata. Egy tarjáni asszonytársam érkezett hozzám, hogy reumas fájdalmaira a Szt. Lukács fürdőben gyógyulást keressen. Nem forgatta fel a házirendet kívánságaival, nem is keserített okatlan nyögdécseléssel, panaszkodással, hanem mosolygós, piros arcával beleilleszkedett az életembe és igyekezett felvidítani gondterhes hétköznapijaimat.

Minden reggel szentmisét hallgattunk a ferencesek margit-körszti templomában.

— Minha csak otthon lennék... — sóhajtott fel elégedetten, midőn letérdelt a Jézus Szíve oltár lépcsőjére és elmondotta ott megszokott reggeli imáját. Szeme boldogan csillant fel, ha a miséző paterben egy lelkigyakorlatot tartott ismerősre talált.

Midőn második, harmadik nap a fürdőbe kísértém, innen is onnan is intettek feléje a gyógyulást keresők.

— Hát csak elbeszélgetek velük, megvigasztalom őket — magyarázgatta csendesen — azért vonzódnak úgy hozzám; jó szót adni nem kerül pénzbe.

Hazatérve bejött a szűk, gázrezsós, kis konyhába, belekukkantott a fazékba; megkeverte, hol megőszta, hol fűszerezte az ételt s ettől régen feledett ízek, illa-

tok csiklandozták az inyem, az orrom. Akár ott régen nagyanyáméknál, nénémnél a gyári kolónián, régi vakációkon.

Azután beszélgettünk este. Ölbetett kézzel, mert akkor nem lehetett stoppolni, foltozni, mikor arról beszélt hogy bővül, szépül a városom; micsoda gyönyörű házak épülnek. Hogy gazdag, jómódu ott majd minden ember, hiszen van munka elég és jól megfizetnek érte. És, hogy milyen erős, szép a fiatalsága; milyen életvidám, egészséges minden kicsi gyermek.

Rátértünk a régi dolgokra is. Bálókra, olvasóegyleti műsoros estékre, amelyeknek is egy volt a vége mindig, reggelig tartó tánc. És milyen furcsa, a táncosok, vagy tisztos családapák, vagy a Kopecen pihennek már.

Huzódozva vittem el őt a barátimhoz, mert attól féltem megmosolyogják a szivességét, a szavát. Először nem mondom megütözközve néztek rá, udvariaskodtak vele, de tíz perc múlva már a közepén ült, izes tarjáni recepteket diktált nekik és tudom, hogy azon az estén egymásik kényes pesti asszony elkívánczolt vendégnek a portájára.

Utolsó napon egy gyermekarcu páterkát üdvözölt a Margit-körszton halk Dicsőítésekkel. Annak felcsillant a szeme és szolgálatkészen noszogatta bűt

plebániára. Nem régen helyezték ide Tarjánból. Nem győzte kérdezni az ismerős családokat, a betegeket, akiknek nagy ünnepe, első pénteken elvitte az Oltárszentséget; azután a gyerekeket, akiknek lelki atyja, tanítója, játszópajtása volt egy személyben. Csak akkor komolyodott el az arca, midőn megkérdezte tőle, mikor jön vissza ismét Tarjánba. Elmondotta, hogy korholó, felháborodott leveleket kapott a szülőktől, mert szigorú volt a gyermekekkel szemben; mert megkövetelte a szentmisére járást. Félreállt, átadta a helyét másnak.

Asszonytestvérem azóta már ismét Tarjánban jár. Reggelenként a templomban már többször láttam a gyermekarcu páterkát. Elgondolkozom, vajon tényleg tud-e keményen, igazságtalanul fenyeíteni ez a Krisztus szent testét naponként magasra emelő fehér kéz és tud-e durván megbántani, korholni az a száj, mely igehirdetésre, könyörgő fohászok elrebegésére, áldásosztásra választatott?

Üzenni szeretnék Nektek tarjáni édesapák, édesanyák. Vajjon észreveszitek-e milyen gondoskodás és szeretet veszi körül ma, szemünkifényét, a gyermekeket? Népek államok; nagy városok és falvak vezérférfiai róluk beszélnek, értük harcolnak. Ma a gyermek áll minden társadalmi megmozdulás közepén. A gyermek, akinek szebb jövőt, jobb egészséget, boldogulást kívánunk. Észreveszitek-e, hogy háztömböket rombolnak le azért,

hogy helyébe füves, gypes játszótér építsenek? Hogy épülő iskolánk a modern higiénia minden eszközével fel vannak szerelve, hogy orvos, zöldkeresztű nővér áll a gyermek rendelkezésére? Hogy van ott napközi otthon, ebédtetési- és nyaraltatási akció, ahol arra szükség van? És észrevettétek-e azt, hogy a ma tanítója szabadidejében gyermekmeséket olvas, hogy belehangolódik kis növendékei lalkivilágába; hogy a ma gimnázium tanára futball drukker, cserkésztsz és hogy a ma papja szintén kiáll a pályára, együtt rugja a „bőrt”; olvas, zenél színdarabot rendez, ha kell együtt fur, farag a fiukkal, esetleg vitorlázó repülőgépre is felszáll. Teszi ezt nem mindig a maga kényére és kedvére, hanem azért, hogy annak a kamasz fiúnak, csitri, kényeskedő kislánynak könnyebben odaferéközzék a szívéhez, a lelkéhez, hogy majd ha a gyónatósékhöz összetalálkoznak, tudjon nagy problémáiban segítő, megértő lelkiatya lenni...

Közösségben élő, közösségben, magyar hazánkért dolgozó gyermeket kell nevelnünk s ezt a gyermeket hozzátérő szigorral meg kell büntetnie a nevelőnek, ha rászolgált arra.

Mindez amit megírtam a szeretet szava oda abba a városba, ahová gondolataim pihenni térnek meg, ha nagyon eltáradtam.

Szigetiné V. Zsóka

Tavaszi napfény

szeplőssé teszi.

AZ ARCBŐRT

Szeplőjét,
májfoltját
eltünteti

SZÜCS-FÉLE

SZEPLŐKRÉM

KAPHATÓ:

SZÜCS RÓBERT

„Magyar Korona” gyógy-
szertárában, Salgótarján

New-York.

Hearst, az amerikai újságkirály a „New-York Journal”-ban megállapítja, hogy a Roosevelt-Churchill találkozóval kapcsolatban Rooseveltnek hosszas erőfeszítések után végre sikerült a világ majdnem minden kormányát ellenfelévé tennie. Rooseveltet nem az a cél irányítja, hogy az amerikai nép idegeit megnyugtassa, hanem az, hogy az emigránsok bosszúvágyát kielégítse. Az igazi amerikaiak nem kívánnak háborúba lépni azért, hogy a kommunistákat megmentse és kommunista Oroszországgal nem óhajtanak szövetséget, annál inkább, mert könnyen lehetségesnek tartják, hogy az év végére már nem lesz független Oroszország.

Landon, az egykori elnökjelölt, ugyancsak a találkozóval kapcsolatban egy sajtónyilatkozatban kijelentette, hogy a találkozás megrendezésének módja jól megszervezett kísérlet az Egyesült Államok népének az értekezlet valódi célja felől való meggyőzésére; feltűnőnek tartja, hogy a proklamált szabadságjogok között ez alkalommal Roosevelt nem emlékezett meg a vallásszabadságról és felveti a kérdést, hogy vajon a kommunista és ateista Oroszország meggyőzésétől óvakodott-e. A vallásszabadság mellőzéséről egyébként számos lap is megemlékezett. (M.N.)

Emlékezzünk!

1914. szeptember 8.

Különösen kitűnt önálló elhatározásával és sikeres vállalkozásaival Csepregi József volt lugosi 8. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezető. E napon a Lemberg környéki Janow helység megrohanásánál mint a század oldalát biztosító járőr parancsnoka a sötétség beálltával az oroszokat megkerülte és csapataink rohamra indulását jelző kürtzö hallatára az oroszok hátába tört.

Egyik kisebb támpontjukat el is foglalta. Nyomban utána újabb járőrrel az oroszok további felderítésére vállalkozott, mely alkalommal egy tisztjüket és 4 emberüket foglyul ejtette. Kiváló ügyességgel, leleményességgel és merészre végrehajtott járőrtevékenységéért Csepregi szakaszvezetőt a négy ezüst vitézségi éremmel jutalmazták.

Német Gyula volt lugosi 8. honvéd gyalogezredbeli póttartalékos honvéd, a Lemberg környéki Janow mellett vívott harcok alatt, szakaszparancsnokának és az összes szakaszbeli tisztjeseknek hősi cselekedete után, saját kezdeményezéséből átvette a szakaszfeletti parancsnokságot. A továbbiak folyamán pedig szakaszát példás bátorsággal és pompás körültekintéssel vezette olyannyira, hogy jutalmul a kis ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Tacsi Sándor a volt debreceni 3. honvéd gyalogezred törzsrőmestere e napon a Horozanna Wielkie-i csatában hősi elszántságról és szívós küzdenitűdásáról tett tanúságot. Mint a szárnyon küzdő szakasz parancsnoka az ellenségnek minden támadását vitézül visszaverte, majd saját elhatározásából az oroszokat oldalba támadta, jóllehet mindkét lábán súlyosabb megsebesült, azért mindaddig tovább harcolt, míg az ellenséget vissza nem vetelte. Eközben történt, hogy egy ház padlásán egy orosz géppuskafélszert vett észre,

amely ellen sebesülten is addig küzdött, míg nem ártalmatlanná tette. Bátor kiállásáért a nagy ezüst vitézségi éremmel jutalmazták. Egy későbbi alkalommal az ezredzászló megmentéséért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Szeptember 9.

E napon a Lemberg környéki Janow helység birtokáért folyó harcokban a volt lugosi 8. honvéd gyalogezredben többek között kitüntették magukat:

Németh Mihály őrzvezető Janow községe szegélye ellen végrehajtott roham után járőrével a község belsejét kutatta át. Az egyik ház padlásáról tüzet kapott. Erre nem törődve a veszéllyel, felhatolt a padlásra és az ott tartózkodó 4 orosz el fogta. Tovább haladva, egy fedezékből kapott tüzet, mire azt is megrohanta és az ott talált oroszokat lefegyverezte. Utána az egyik utcasarok mögül löttek mire az ott rejtőzködő oroszokat megrohanta és egy tisztjükkal együtt foglyul is ejtette. Ezekért a bátran eltökélten végrehajtott hősi tetteiért Németh őrzvezetőt a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Szabó Imre tizedes szintén járőrparancsnok volt. A helység közvetlen közelében befészkelte magát és az oroszok tüzeit oly ügyesen vonta magára, hogy százada eközben szinte veszteségek nélkül közelíthette meg Janowot. A továbbiakban folytatva a felderítést, észrevette, hogy az orosz tüzérsg figyelő a közeli Stradcz község tornyában vannak, mire ezt nyomban megjelentette. Ezzel lehetővé tette, hogy tüzérsgünk tüze az orosz figyelőket hamarosan elűzze. Ettől kezdve az orosz tüzérsg tüze hatása a figyelők elűzése folytán észrevehetően csökkent. Kiválóan derék és eredményes magatartásáért Szabó tizedest a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

Nyomatott: „A MUNKÁ”-nyomdában, Salgótarján.

SPORT

UJPEST—SBTC 3:1 (0:0)

Az SBTC nehéz, kemény küzdelemben hagyta Ujpesten a 2 pontot. Egy szerencsétlen öngól után kiegyenlített és csak

az utolsó 20 percben tudta az Ujpest maga alá gyűrni.

BVSC—SSE 2:1 (0:1)

SSE pálya.

600 néző

Vezette: Tóth.

BVSC: Alberti — Gáspár, Csányi — Szabó, Szamosi, Környei — Földes, Gyarmati, Lukács, Moór, Gleisza.

SSE: Bali — Kontár, Valentin — Vlacsi, Kleiban, Mertes — Langár, Pácolai, Szabó, Molnár, Éliás.

Nagy izgalomban indul a játék. Mindkét kapu felé jut roham bőven, de komoly lövés csak a 24. percben születik. Gleisza átad földesnek, aki centerez, Lukács azonban a'apos bombáját egyenesen a kapuba lövi, BVSE támadásai közben Molnár labdáját Szabó szintén a kapuba bombázza. Majd Szabó lövésébe belefut a kapus, aztán Kleiban bombáját fogja nagy vetődéssel Alberti. A 38. percben Szamcsi löki Szabót, a 25 m-es szabadrugást Szabó gyönyörűen bombázza a sorfal felett védhetetlenül a balsarokba. 0:1. A 45. percben Lukács az 5-ös sarokról keresztbe lö a kapu mellé. Nagy Nagy helyzet volt.

A II. félidőben a SSE hamar kime-rült és a BVSC biztos összjátékkal könnyedén szerezte meg a győzelmet. Már a 7. percben Földesi kitör a felpályáról, Valentinnal összecsap, de a labda nála marad s 5-6 méterről a sarokba gurít. 1:1. SSE Szabó bombájával felel, de Alberti öklével ment. A 12. percben egy hátulról előrevágott labdával Moór ugrik ki a SSE védelemből, hosszan szöktet, Bali kifut, lábbal akar menteni (értelmetlenül), azonban mellérug, és a labda hálóba gurul. 2:1. Moór, Gleisza, Lukács sorra vezetik formás támadásaikat a SSE ellen, lövéseik azonban nem sikerülnek. A 42. percben a SSE-nek alkalma lenne egyenliteni, de Mester fejese 3 m-ről a léc fölé száll.

A BVSC nagyobb tudással, szebb játékkal megérdemelten győzött. A SSE a második félidőben csak csapkodott.

Jók: Gleisza, Moór, Lukács, Szamosi, itt Szabó, Kleiban, Langár.

A SSE ifj. csapata az Orsz. ifj. bajn. elődöntőjében félidő 2:1-es vezetés után kemény küzdelemben 3:2 arányban elvérzett Nyiregyházán a NyTVE ifj. csapatával szemben.

Vasárnap a futbalbajnokságok valamennyi osztályában megindult a küzdelem, s az eredmények közül minket a következők érdekelnek.

NB III.: PBÜSE-BTSE 7:1 (5:0)

Észak I. o.: BSE GyAK II. 6:1 (3:0)

Tűz. Karancseszi községhez tartozó Szénégető-pusztán az elmúlt napokban Török Gáspár tulajdonát képező mintegy 900 kereszt buza, 50 kereszt árpa és 60 kereszt zab, eddig még meg nem állapított körülmények között ki-gyulladt és 8000 pengő kár értékben elégett. A gabona biztosítva volt. Csendőrség az ügyben nyomoz.

Megjelent a repülők lapja. A kassai repülő hadnagyavatásról közöl színes leírást és szép felvételeket a Magyar Szárnyak repülésügyi folyóirat most megjelent új száma. Bombázóink és vadászrepülőink harcairól, valamint a vitorlázórepülők munkájáról szóló beszámolók érdekelnek még említést. A lap közli még a szovjetelleni háboru első magyar repülő hősi halottjának, Békássy Vilmosnak a finn öböl fölötti küzdelmét. A légiháboru eseményeit Bisits Tibor repülőőr-nagy, még a világ repülőhíreit Udvardy Jenő repülőszázados írta. Cikket írtak még a hármashatárhegyi vitorlázó telep életéről Raczkó Lajos és a repülő elsősegélyről vitéz Hefty Frigyes főoktató. A lap a szokásos rovatokon kívül új repülőregényt is közöl. Jánosy István szerkesztésében megjelent Magyar szárnyak mindenütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatvány-számot a kiadóhivatal (Budapest, Király-utca 93) kívánatra ingyen küld.

UJ RÁDIÓK

ÖSSZES TYPUSAINAK
BEMUTATÁSA.

MARKOVICS-

SZAKÜZLET SALGÓTARJÁN

FŐ-U.24. TELEFON: 234.

Árverési hirdetmény.

Pk. 691/1941.

Schweitzer Sándor végrehajtató jávára (képv.: Dr. Vidor Leó ügyvéd) 348 P 60 f. követelése és jár. erejéig a salgótarjáni kir. járásbírósg 3330/1941/3. sz. végzésével elrendelt végrehajtás során lefoglalt 2130 pengő becsértékű alábbi ingóságok: butorok Somoskőújfalu községben 1941. évi szeptember hó 10-én d. u. 7 órakor bírósággal elárvereztetnek.

Salgótarján, 1941. augusztus 14-én.

Török Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Bérbeadó

azonnal főtutvonal mentén bányaközségben 50 év óta fennálló fűszer rőfös üzlet, utcára két üzlethelyiség lakással.

SALGÓTARJÁNI
APOLLO MOZGÓ

6-án szombaton 5, 7 és 9 órakor,
7-én vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor,
8-án hétfőn 3, 5, 7 és 9 órakor,
9-én kedden este 7 és 9 órakor,

Dankó Pista

Rendezte: Kalmár László.

Fősz.: Jávör Pál, és Simor Erzs.

Kiegészítésül: Magyar Híradó

10-én szerdán este 7 és 9 órakor,
11-én csütörtökön 7 és 9 órakor,

5 millió kereslörököst

Főszereplők: Heinz Rühmann

Kiegészítésül: Ufa és Luce híradó.

Jön! András. Jön!

Másolat.

Pályázati felhívás a sokgyermekes szegény magyar anyák országos „Szent István Fiuotthon” intézeteibe való felvételre.

A sokgyermekes Szegény Magyar Anyák Országos Szent István Fiuotthon az 1941. évre pályázatot hirdet. A nevelő otthon ingyenes és ösztöndíjas helyeire felvételnek a 13 ik életévüket betöltött, de 15. életévet még el nem ért, legalább hat elemi iskolát végzett, egészséges és kimondottan sokgyermekes (8 vagy annál több) szülők tehetséges, iskolán kívüli gyermekei.

A felvételi kérvényt a fenti intézmény igazgatóságához kell beküldeni legkésőbb 1941. szeptember 15. ig. A kérvény belyegmentes és azokhoz a következő okmányokat kell csatolni:

- 1) Az ifju születési anyakönyvi kivonatát.
- 2) Iskolai bizonyítványát.
- 3) Testi fejlettségéről és egészségi állapotáról kiállított hatósági orvosi bizonyítványt.
- 4) az idemelékelt környezettanulm.
- 5) Az idecsatolt belépési nyilatkozatot, mely szerint a szülők bejegyznek gyermekük intézeti nevelésébe és hogy a nevelőotthon e.hagyása után a végzett nőverdek továbbra is az intézmény kebelében marad.
- 6) A szülőkről hatósági szegénységi és illetőségi bizonyítványt.
- 7) A szülők pályázati kérelmét.
- 8) Ujraoltási bizonyítványát.
- 9) Engedményezést 2 példányban.
- 10) Annak igazolását, hogy a pályázó nem zsidó származásu.

A 3) pontban felsorolt orvosi véleményről szóló bizonyítványminta mellékelve van.

A felvett növendék, illetve annak hozzátartozója a felvételtől értesítést kap, melyben a növendék további köteleiégei is benne foglaltatnak.

Az Országos Szent István Fiuotthon nevelési ideje négy év. A nevelési időszak alkalmával hivatásos zeneoktatáson keresztül minden olyan ismeretekkel látatják el, mely alkalmas lesz arra, hogy a nevelési idő befejezte után a magyar nemzetnek hasznos, munkás polgár legyen. Zenei pályára kap képesítést.

11) A jelöltől egy darab új keletű, kb. 5x15 cm. nagyságú mellfényképet.

12) A helybeli kántor-tanítótól egy írást, hogy a pályázónak zenei hallása van. Nógrád vármegye alispájától.

15166/1941. szám.

A legszélesebb körben való közhirvetétel végett közlöm.

Balassagyarmat, 1941. augusztus 9.

Neográdi Horváth s. k.

alispán.

Hirdessen

„A MUNKÁ”
Politikai hetilapban!

Nyomdatulajdonos: Végh Kálmán.